

СОВЕЩКАЯ БЕЛАРУСЬ

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 9 (7329)

ПЯТНІЦА, 16 СТУДЗЕНЯ

1942 г.

Беларускі народ у барацьбе з нямецкімі акупантамі

П. К. ПАНАМАРЭНКА

Сакратар ЦК КП(б) Беларусі

У выніку Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, пасля разгрому і выгнання нямецкіх інтэрвентаў у 1918 годзе, дзякуючы падтрымцы і дапамозе магутнага рускага народа, з рук вялікіх Леніна і Сталіна ўпаршыню за сваю гісторыю Беларусь атрымала дзяржаўную самастойнасць.

Годы савецкай улады ў Беларусі—гэта годы бурнага росту вытворчых сіл рэспублікі, будаўніцтва прамысловасці, росквіту сельскай гаспадаркі, росту гарадоў і рабочага класа, нябачанага ўздыму матэрыяльнага і культурнага ўзроўню жыцця насельніцтва горада і вёскі, яркага росквіту нацыянальнай культуры і мастацтва.

22 чэрвеня фашысцкая Германія вераломна напала на Савецкі Саюз. Беларусь у ліку першых прыняла на сябе удар германскай ваеннай машыны.

Немцы, захапіўшы Беларусь, перш за ўсё ліквідавалі яе дзяржаўную самастойнасць. Яны не спрабавалі нават стварыць падабенства марыянэткай дзяржавы з дапамогай контррэвалюцыйнай нацыяналістычнай агентуры, добра разумеючы, што такія спробы былі б непазбежна асуджаны на правал.

Адным з першых актаў нямецкіх акупантаў у Беларусі было стварэнне Мінска-Баранавіцкай акругі, на чале з фашысцкім губернатарам Вільгельмам Кубе, праславіўшым сябе дзікімі п'янымі оргіямі, гвалтамі над жанчынамі, расстрэламі, канцэтрацыйнымі лагерамі і грабежніцтвамі. Пасля была створана так званая „мясцовая ўлада“. Для арганізацыі яе немцы прывалаклі з сабой усё прагніўшае, п'янае, сіфілістычнае белагвардзейскае дно. Яны палабаралі астатні разбітага кулацтва і бандыцка-крымінальны элемент. Гэтых прайдзісветаў немцы прызначаюць бургамістрамі гарадоў, старостамі і войтамі сёл і раёнаў. А над усім гэтым крымінальным збродкам, тэрарызуючым насельніцтва, устаноўлена ўлада фашысцкіх ваенных камендатур.

Кашмарныя злачынствы немцаў, зацямніўшыя ўсе злачынствы, якія толькі ведае гісторыя, катанні, масавыя забойствы, спальванне на кастрах дзяцей і жанчын, крывавае оргіі карных атрадаў, жудасці засценкаў гестапо не запалохалі беларускі народ, не зламалі яго волі да барацьбы.

Беларускі народ па закліку таварыша Сталіна падняўся на свяшчэнную айчынную вайну з ненавісным ворагам і вядзе яе з усё нарастаючай сілай—ВАЙНУ НЕ НА ЖЫЦЦЕ, А НА СМЕРЦЬ, ВАЙНУ ПАРТЫЗАНСКУЮ І ВАЙНУ ЭКАНАМІЧНУЮ.

Рабочы клас Беларусі ажыццявіў гіганцкую ЭВАКУАЦЫЮ ПРАМЫСЛОВАСЦІ. Рашана было нічога не пакідаць ворагу. Сотні фабрык і заводаў Беларусі эвакуіраваны паўнасьцю—з абсталяваннем, сыравінай і рабочай сілай—углыб краіны. У пераважнай большасці выпадкаў яны ўжо аднавілі сваю работу. Сярод эвакуіраваных—такія прадпрыемствы, як гомельскі, магілёўскі і віцебскі станкабудавнічыя заводы, маторабудавнічы завод, Ільнапрадзільны камбінат, фабрыка штучнага шоўку, фабрыкі „Кім“ і „Спгг індустрыялізацыі“, буйнейшая добрушская папяровая фабрыка, мікашэвіцкі завод спецдраўніны, запалкавыя фабрыкі „Везувій“ і „10-годдзе Кастрычніка“ і многія іншыя фабрыкі і заводы.

Эвакуіраваны ўсе энергетычныя ўстаноўкі, турбіны, генератары, дызель, у тым ліку і буйнейшая электрычная станцыя „Белдэс“. Вывезены ўвесь паравозны і вагонны парк. Эвакуіраваны вагонарамонтныя заводы і дэпаўскае абсталяванне.

Вораг пазбаўлен магчымасці арганізаваць за кошт нашай прамысловасці рамонтна-аднаўленчыя майстэрні і заводы для сваіх танкаў, самалётаў і аўтамашын.

Рабочы клас Беларусі праявіў велізарную вытрымку, гераізм і разуменне дзяржаўнага абавязку. Ворагу астатліся бязлюдныя, пакінутыя жыхарамі гарады.

Нямецкі афіцэр, захоплены ў палон, пісаў сваёй жонцы ў Мюнхен:

„Вось мы і ў Гомелі. Я гавару „мы“ таму, што я так прывык табе пісаць, разумеючы пад „мы“ нашу роту. Дзесяць дзён таму назад нас было сто трыццаць восем чалавек, цяпер асталося восемнаццаць. Сёння мы ўвесь дзень блукалі па Гомелю з надзеяй знайсці што-небудзь для падарунка табе і для задавальнення ўласнага голада. На жаль, у горадзе ўжо нічога няма“.

У 1941 г. у Беларусі паспеў багаты ўраджай. Гэты ўраджай быў у поўным сэнсе слова плодам калгаснага ладу, плодам велізарнай работы калгаснікаў, партыйных, савецкіх і комсамольскіх арганізацый Беларусі.

Згаладаліся фашысцкія псы разлічвалі падкарміцца і стварыць стратэгічныя запасы за кошт гэтага ўраджаю. Заняўшы Беларусь, фашысты аб'явілі ўраджай і запасы харчавання ў насельніцтва ваеннай здабычай. Яны лічылі, што фактам акупацыі тэрыторыі аўтаматычна вырашаецца ў іх карысць пытанне аб рэсурсах гэ-

„НЯМЕЦКІЯ ЗАХОПНІКІ ХОЧУЦЬ МЕЦЬ ЗНІШЧАЛЬНУЮ ВАЙНУ З НАРОДАМІ СССР. ШТО-Ж, КАЛІ НЕМЦЫ ХОЧУЦЬ МЕЦЬ ЗНІШЧАЛЬНУЮ ВАЙНУ, ЯНЫ ЯЕ АТРЫМАЮЦЬ.“

З ГЭТАГА ЧАСУ НАША ЗАДАЧА, ЗАДАЧА НАРОДАЎ СССР, ЗАДАЧА БАЙЦОЎ, КАМАНДЗІРАЎ І ПАЛІТРАБОТНІКАЎ НАШАЙ АРМІІ І НАШАГА ФЛОТА БУДЗЕ ЗАКЛЮЧАЦА ў тым, каб знішчыць УСІХ НЕМЦАЎ ДА АДЗІНАГА, ЯКІЯ ПРАБРАЛІСЯ НА ТЭРЫТОРЫЮ НАШАЙ РАДЗІМЫ ў ЯКАСЦІ ЯЕ АКУПАНТАЎ.

НІЯКАЙ ЛІТАСЦІ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!“

І. В. Сталін.

новым парадкам, дык што-ж вы ў Германіі называеце бандытызмам і разбоям?

Мужны патрыёт Абражэвіч паплаціўся жыццём. Яго адказ—адказ усяго беларускага сялянства.

Фашысты спадзяваліся атрымаць хлеб, аграбіць і вывезці яго. Не ўдалося—калгаснікі спалілі і знішчылі хлеб! Немцы хацелі мяса—калгаснікі сотні тысяч галоў жыўёлы выгналі ў тылавую абласці Савецкага Саюза.

Беларускі народ усюды разгарнуў бязлітасную ПАРТЫЗАНСКУЮ ВАЙНУ з акупантамі. У Мінску, Гомелі, Віцебску, Беластоку, Брэсце, Гродна, у пушчах Бела-вешскай і Налібоцкай, у лясах Палесся і Аўгустоўскіх, на рэках Дняпры, Бярэзіне, Прыпяці, Нёмане, Сожы вядуць гераічную барацьбу шматтысячныя партызанскія атрады.

Ніякія карныя экспедыцыі не змаглі зламаць сілу партызанскага руху,—наадварот, яны толькі садзейнічаюць яго далейшаму росту. Не дапамаглі і банды, арганізаваныя немцамі з крымінальнай і белагвардзейцаў. Гэтыя банды сталі пад выглядам партызан грабіць насельніцтва з мэтай дыскрэдытацыі партызанскага руху. Правакатары былі перабіты партызанамі пры дапамозе калгаснікаў.

Няма ліку прыкладам гераічнай дзейнасці партызан.

Група партызан ля станцыі С. пусціла пад адкос і потым узарвала фашысцкі бронепоезд.

Група партызан Н-скага раёна узарвала ўсе чыгуначныя масты, трубы і рад станцыйных пабудов на чыгуначнай лініі А.—С., фактычна закручыўшы лінію для руху.

Партызаны трох раёнаў, аб'яднаўшы свае сілы, знішчылі ля пункта В. фашысцкі карны атрад. Аднымі забітымі фашысты страцілі больш двухсот салдат і афіцэраў.

Партызанская група тав. Б. на чыгуначнай лініі М.-А. пусціла пад адкос тры воінскія эшалоны.

Партызанскі атрад тав. Х., арганізаваны 14 верасня, па 20 снежня знішчыў 283 нямецкіх салдаты і афіцэры, знішчыў 36 аўтамашын, 13 матацыклаў і адну аўтадрэзну, спусціў пад адкос 4 воінскія эшалоны, знішчыў 1 батарэю з трох гармат разам з рэзлікамі, спаліў адзін баявы самалёт і адзін транспартны планер, пашкодзіў тэлефонную і тэлеграфную сувязь у 61 месцы, знішчыў 25 здраднікаў—нямецкіх стаўленікаў. У баявой схватцы партызаны разбілі і разганялі карны атрад гестапо колькасцю ў 120 фашыстаў.

Нямецкія гарнізоны адчуваюць сябе ў Беларусі як у асаджаным

СМЕРЦЬ НЯМЕЦКІМ АКУПАНТАМ!

БЕЛАРУСКІ НАРОД У БАРАЦЬБЕ З НЯМЕЦКІМІ АКУПАНТАМІ

лагеры. Не глядзячы на тэрор, кожную раніцу на вуліцах гарадоў і раённых цэнтраў знаходзяць трупы забітых нямецкіх салдат і афіцэраў.

Нястомна і бясстрашна працуюць ПАДПОЛЬНЫЯ ПАРТЫЙНЫЯ АРГАНІЗАЦЫІ. Як правіла, яны маюць друкарні. У іх яны друкуюць і потым распаўсюджваюць весткі з радзімы, выдаюць газеты. Комуністы арганізуюць слуханне перадач з роднай Масквы. Комуністы-падпольшчыкі з'яўляюцца душой партызанскіх атрадаў.

У радзе раёнаў і сёл, у тылу ў немцаў, па сутнасці адноўлена савецкая ўлада, фашысцкія стаўленікі знішчаны і на чале стаяць старшыні райвыканкомаў і сельсоветаў.

Шнырыць гестапо, шукае падпольныя арганізацыі, партызанскія атрады, шукае тайныя прыёмнікі, аб'яўляе ўзнагароды за спайманне партызан, усімі сіламі спрабуе раздуць даносы, але ўсе намаганні фашысцкіх паганцаў сустракаюцца магільным маўчаннем, натыкаюцца на непранікальную сцяну. Партызаны і падпольшчыкі—яны ўсюды і нідзе. Нябачныя і непрыкметныя ніці сувязяў ідуць праз фронты і адлегласці, ад партызан і падпольных арганізацый з Беларусі на радзіму, ў вялікі Савецкі Саюз і назад.

Вялікія выпрабаванні выпалі на долю беларускага народа. Беларусы ніколі не забудуць папалішчаў Мінска, Гомеля, Рагачова і сотняў вёсак і сёл.

Яны не забудуць па-зверску замучаных бацькоў, матак, жонак, братоў і сёстраў, зняслаўленых і замучаных дзяўчат і растаптаных

дзяцей. Не забудуць разграбленых калгасаў і калгасных хат. Яны нічога не забудуць і нічога не даруюць. Вялікі смутак народа перакаваўся ў вялікую нянавісць і помсту. Усенародная помста, якая насоўваецца з няўмольнай сілай, будзе страшнай. Яна не ведае граніц. Яна не ведае ні літасці, ні жаласці. Усё, што прынеслі нямецкія звары беларускаму народу, яны выпрабуюць у шмат большай меры самі. Хто прышоў на нашу зямлю і хто выпраўляў іх у гэты паход, і тыя, хто прымаў ад іх тое, што яны здзіралі з нашых плеч, адкажуць за ўсё і ў поўнай меры.

У агні айчынай вайны ўзмацнеў і загартаваўся беларускі народ. Тысячы герояў, бясстрашных і мужных, праслаўляюць радзіму і беларускі народ на палях баёў і ў барацьбе ў тылу. Народ Беларусі нарадзіў такіх сыноў, як Герой Савецкага Саюза капітан Нікалай Гастэла, як Герой Савецкага Саюза генерал Леў Даватар, як двойчы Герой Савецкага Саюза Сяргей Грыцавец, як Герой Савецкага Саюза партызаны Ціхон Бумажкоў і Фёдар Паўлоўскі. Яшчэ цяпер згуртоўвае свае рады беларускі народ вакол партыі Леніна—Сталіна, партыі, з рук якой ён атрымаў сваю дзяржаўнасць, пад кіраўніцтвам якой дасягнуў нябачнага росквіту.

У саюзе са сваім старэйшым братам, вялікім рускім народам, разам з брацкімі народамі вялікага Савецкага Саюза, пад кіраўніцтвам Сталіна беларускі народ будзе змагацца да поўнай перамогі, да поўнага знішчэння ворага. Беларусь была і будзе савецкай!

КРЫВАВЫЯ ЗВЕРСТВЫ ФАШЫСТАЎ

Жыхары вызваленай ад гітлераўскіх разбойнікаў вёскі Пlosкае, Курскай абласці, расказваюць:

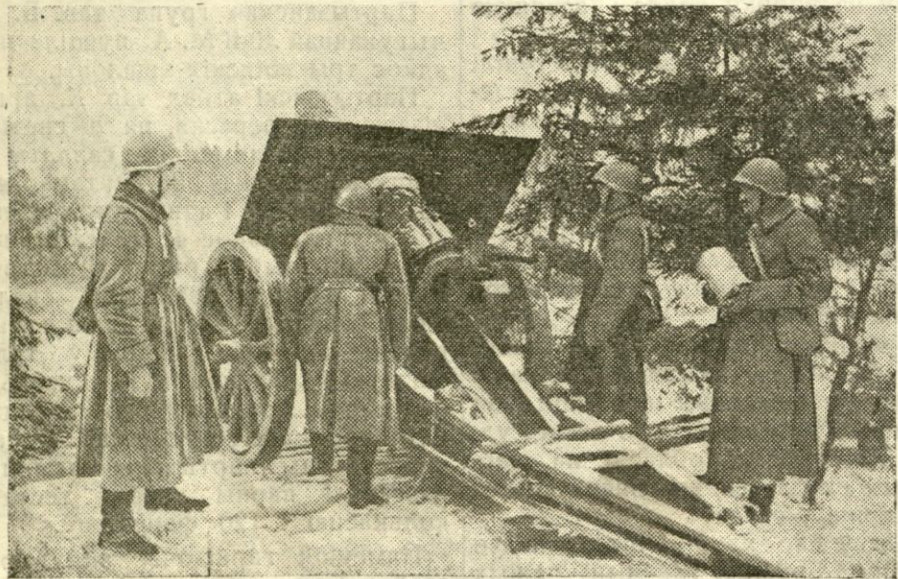
„Уварваўшыся ў нашу вёску, нямецкія бандыты пачалі чыніць дзікую расправу над сялянамі. На вачах усяго насельніцтва фашысты закатавалі сям'ю калгасніка Пятра Сяргеевіча Печарэева. У жонкі Печарэева на руках было дзіця. Афіцэр застрэліў матку, а потым кінжалам закалоў дзіця. Каты застрэлілі 5-ці гадовага сына Печарэева. Афіцэры нямецкіх бандытаў сталі таксама браты Фё-

дар, Грыгорый і Дзімітрый Леанідавы, Данілаў, Ігараў і інш.

За некалькі гадзін прабывання ў вёсцы гітлераўцы забілі 23 жыхароў. Пасля расстрэлаў пачаліся грабёжы. Немцы забіралі ўсё, аж да нітак і запалак.

Яны спынялі на вуліцы людзей і пад пагрозай расстрэлу расправалі іх. Разграбіўшы вёску, немцы падпалілі яе. З 150 дамоў спалена 130.

Толькі паласпеўшыя чырвонаармейцы ўратавалі нас ад нямінучай пагібелі“.

Гарматны разлік батарэй Н-скай часці (Паўночна-Заходні напрамак) рыхтуецца весці агонь па фашысцкіх пазіцыях.

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

(З ПАВЕДАМЛЕННЯЎ ЗА 5 ДЗЁН)

На працягу 11 студзеня на радзе ўчасткаў фронту нашы войскі прадаўжалі прасоўвацца наперад, ахапляючы і знішчаючы створаныя немцамі вузлы супраціўлення. Праціўнік нясе вялікія страты людзьмі і ўзбраеннем. Нашы часці занялі некалькі насялённых пунктаў і ў ліку іх горад Людзінава і вярны чыгуначны вузел Тіханава Пустынь.

На працягу 12 студзеня на радзе ўчасткаў фронту нашы войскі вялі ўпорныя баі з праціўнікам і занялі некалькі насялённых пунктаў.

За 11 студзеня знішчана 12 нямецкіх самалётаў. Нашы страты—3 самалёты.

На працягу 13 студзеня на радзе ўчасткаў фронту нашы войскі, прадаўжаючы з боем прасоўвацца наперад, занялі некалькі насялённых пунктаў і ў ліку іх горад Кіраў (Смаленскай абласці) і Дорахава (каля Мажайска).

На працягу 14 студзеня нашы войскі прадаўжалі прасоўвацца на захад. У выніку ўпорных баёў нашы часці захапілі шматлікія трафеі, занялі рад насялённых пунктаў і ў ліку іх горад Медынь.

За 13 студзеня знішчана 22 нямецкіх самалёты. Нашы страты—8 самалётаў.

На працягу 15 студзеня нашы войскі прадаўжалі прасоўвацца наперад, занялі некалькі насялённых пунктаў і ў ліку іх горад Селіжарава. У ходзе баёў праціўнік нясе вялікія страты ў тэхніцы і асабліва ў жывой сіле.

Нашымі караблямі ў Барэнцавым моры патолены два транспарты праціўніка агульным змяшчэннем у 11000 тон.

ВЫЗВАЛЕН ГОРАД КІРАЎ

Зрабіўшы цяжкі ўдар па ворагу ў Сухінічскім, Мяшчоўскім і Масальскім раёнах, нашы часці на працягу некалькіх дзён адкінулі ворага яшчэ на некалькі дзесяткаў кіламетраў.

На подступах к г. Кіраву (Смаленскай абласці) нашы часці з'явіліся зусім нечакана. Байцы ўварваліся ў горад. Варожыя аўтамат-

чыкі, якія ўкрыліся ў дамах і падвалах, аказвалі супраціўленне, але былі шпарка знішчаны. Вулічны бой быў нядоўгі, але жорсткі. Нямецкія часці, якія абаранялі горад, былі разгромлены, а астаткі іх у беспарадку адступілі ў заходнім напрамку. На вуліцах Кірава асталося многа нямецкіх труп. Захоплены значныя трафеі.

ФАШЫСТЫ АДСТУПАЮЦЬ

На працягу больш месяца на шага наступлення адзін участак фронту на далніх подступах да Масквы аставаўся нерухомым. Гэта быў цэнтральны ўчастак, які перасякаў Мажайскае шасе паміж Дорахам і Кубінкай.

Цяпер, калі часці Чырвонай Арміі ўзялі Дорахава, у рух прышоў увесь падмаскоўны фронт. Нашы войскі пачалі гнаць немцаў і на цэнтральным, мажайскім напрамку.

ТЭЛЕГРАМЫ З-ЗА ГРАНІЦЫ

ГІТЛЕР НЕ ДАВЕРАЕ СВАЙМУ ГЕНЕРАЛІТЭТУ

Па вестках з германскіх крыніц, пасля ўхода Браўхіча рад германскіх генералаў падаў просьбу аб адстаўцы, якая, аднак, не была прынята Гітлерам. Генерал Кэйтэль нечакана „захварэў“. Некаторыя афіцэры з асабістага акружэння Браўхіча, у тым ліку два яго былых ад'ютанты, арыштаваны. Выданае нядаўна распаўсюджанне Гітлера аб „ўзмацненні асабістай аховы германскіх генералаў“ мае мэтай узмацніць кантроль за апазіцыйнымі элементамі ўнутры германскага генералітэта.

ВЕЛІЗАРНЫ ПАТОК ГЕРМАНСКІХ РАНЕНЫХ

ЛОНДАН. Карэспандэнт газеты „Дэйлі экспрэс“ паведамляе з германскай граніцы, што Польшча ператворана ў велізарны шпіталь для германскіх раненых. Па ўсёй Польшчы насіх будуцца палявыя шпіталі. Нават паязды, якія стаяць на запасных пуцях, перапоўнены германскімі раненымі.

БЯССТРАШНЫЯ ПОВІГІ ЮГАСЛАЎСКІХ ПАРТЫЗАН

СТАМБУЛ. Выдавецкія расказваюць, што ўздоўж чыгуначнай лініі паміж Белградом і Нішам валяюцца дзесяткі вагонаў і паравозаў. Гэта—вынік шматлікіх нападаў югаслаўскіх партызан на нямецкія войскі паязды.

МАСАВАЕ ДЭЗЕРТЫРСТВА З ГЕРМАНСКАЙ АРМІІ

НЬЮ-ЁРК. Газета „Фолькпэйтунг“ паведамляе аб шматлікіх фактах дэзертырства з германскіх акупацыйных часцей у Польшчы. Адзначана многа выпадкаў, калі нямецкія салдаты прадаюць не толькі вінтоўкі і боепрыпасы, але і кулямёты для набыцця неабходнай для ўцёкаў грамадзянскай вопраткі.

ГОЛАД У ГЕРМАНІІ

СТАКГОЛЬМ. Германская газета „Берлінер локаль анцэйгер“ апублікавала гутарку з обер-бургамістрам Берліна Штэгерам, якая сведчыць аб рэзкім пагоршэнні становішча з харчаваннем ў Берліне. Штэгер заклікае берлінцаў захоўваць цярплівасць „асабліва ў галіне харчавання, у якім насельніцтва адчувае найбольшыя нястачы“.

БАМБАРДЫРОВАКА ЯПОНСКІХ ВАЕННЫХ КАРАБЛЁЎ

ВАШЫНГТОН. Згодна афіцыйных паведамленняў, самалёты амерыканскай арміі бамбардыравалі лінкор праціўніка ў заліве Давао (востраў Мінданао). Адзначана прамое пападанне бомб у лінкор.

Амерыканскія самалёты атакавалі крэйсер і два транспарты праціўніка ў Целебскім моры.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.